

Soapserie 'investeren met de schuldenrem'

Columns - 12 april 2024 - Auteur: Carsten Brzeski

De nieuwe Duitse serie 'Crooks' op Netflix laat - in een lekker vet Weens dialect - zien hoe de jacht op een gouden munt meerdere gangster-clans in chaos achterlaat. Nu zou ik nooit willen beweren dat politici 'crooks' zijn, maar in Berlijn is een vrijwel gelijk scenario te zien. De speurtocht naar geld zorgt voor wanorde en wanhoop bij alle drie de regeringspartijen.

Sinds de ondertekening van het coalitieakkoord eind 2021 was duidelijk dat deze Duitse regering zich een onmogelijke opdracht had gegeven: de kwadratuur van de cirkel. Het proberen een vierkantje in een rondje te laten passen, met plannen voor investeringen en transitie en tegelijkertijd vasthouden aan de fameuze schuldenrem. De extra gevolgen van de oorlog in Oekraïne, die de onmogelijke problematiek verder vergrootten, had toen nog niemand op het scherm. Nu door een uitspraak van het Grondwettelijk Hof het goochelen met speciale off-budget instrumenten moeilijker is geworden, neemt de spanning binnen de coalitie toe. De soapserie 'investeren met de schuldenrem' komt in een dagelijkse identieke herhaling op het scherm.

Minister van Financiën Christian Lindner houdt krampachtig vast aan het Schäuble-mantra van houdbare overheidsfinanciën en dat er moet worden bezuinigd, niet uitgegeven. Een nieuwe mediacampagne lijkt door hem te zijn ingezet. Afgelopen zondag zat hij bij een prominent zondagavond-praatprogramma, Caren Miosga. Deze week publiceerde zijn adviseur en voormalig voorzitter van de Duitse 'Sachverständigenrat', Lars Feld, een studie met de ach zo verrassende conclusie dat de schuldenrem geen belemmering is voor investeringen. En enkele weken geleden kwam het ministerie van Financiën met een rapport naar buiten over de zwakke houdbaarheid van de Duitse overheidsfinanciën op lange termijn.

Met een verwacht gat van 25 miljard euro is de volgende crisis al weer in zicht.

Een oplossing lijkt niet in zicht. Lindner en zijn FDP staan pontificaal tegenover de coalitiepartners van SPD en de Groenen, die beiden een hervorming van de

schuldenrem willen. De onderhandelingen over de begroting 2025 beginnen binnenkort. Met een verwacht gat van 25 miljard euro is de volgende crisis al weer in zicht. Zeker als de chaos en de ruzie van eind vorig jaar, die over minder geld ging, in de volgende ronde gaat. In ieder geval bij mij ontbreekt de creativiteit om te zien hoe de lange lijst van structurele problemen van de Duitse economie kan worden opgelost zonder overheidsinvesteringen, belastingverlichtingen of subsidies. Hier komt nog het bericht bij van begin deze week, dat de 100 miljard euro voor het Duitse leger, die kanselier Olaf Scholz aan het begin van de oorlog had aangekondigd, al bijna op zijn.

Het kom erop neer, dat de Duitse regering de komende anderhalf jaar in verkiezingsmodus is, met veel gekrakeel over geld. Eerst de Europese verkiezingen, dan deelstaatverkiezingen in het najaar en vanaf de winter de voorbereiding op de nationale verkiezingen in 2025. Daarbij is gewoon geen tijd meer over voor echt beleid.

De verliezer in deze *daily soap* is de Duitse economie. De hoop, dat de regering in Berlijn op een reset knop zal drukken en met een echt nieuwe aflevering komt, met een tastbare strategie voor een gezonde economie, is net zo vruchteloos als de pogingen van de gangsters bij 'Crooks' om de gouden munt binnen te slepen.

Deze column is met toestemming overgenomen uit het Belgische dagblad [De Tijd](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/58876/soapserie-investeren-met-de-schuldenrem>